

Onder de as van de Vesuvius: VVvA archeologisch reis naar Napels e.o.

Tekst en Foto's: Leo van Sister

In september trokken veertien leden van de Vereniging van Vrienden van Archeologie naar het zonovergoten Napels, de stad en regio waar de Romeinse geschiedenis letterlijk onder je voeten ligt. De uitbarsting van de Vesuvius in 79 na Christus verwoestte de steden Pompeï en Herculaneum, maar liet tegelijkertijd een ongekend rijk en mooi archeologisch erfgoed achter. Deze reis bracht ons dicht bij het leven van toen — en bij de mensen die het niet overleefden.

Pompeï: een stad in verstilde paniek

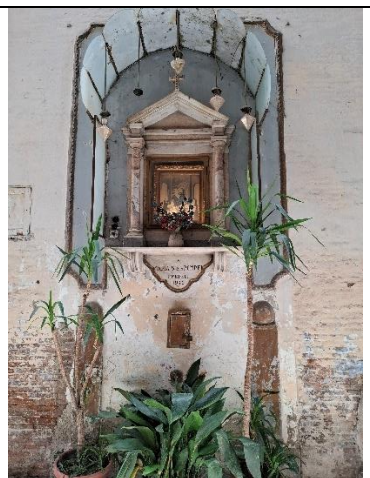
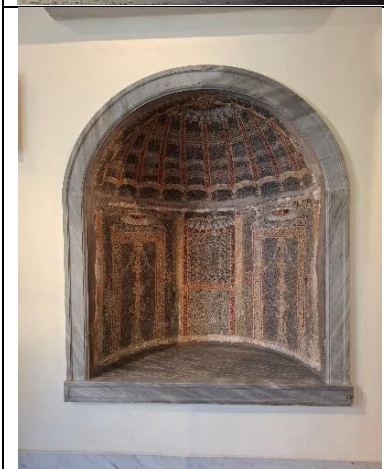
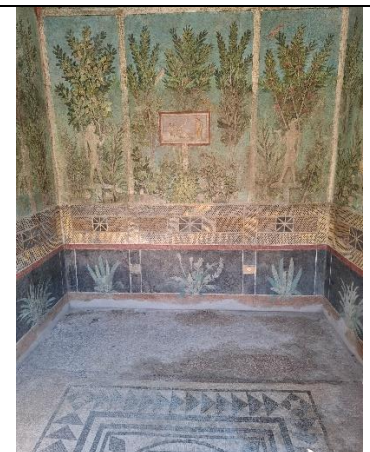
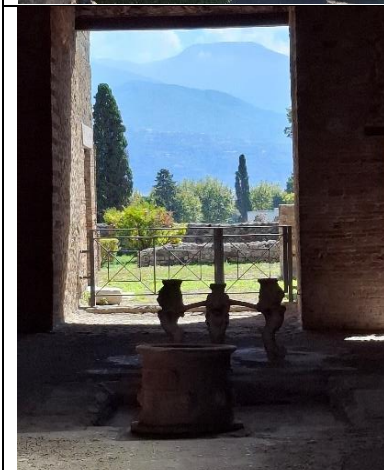
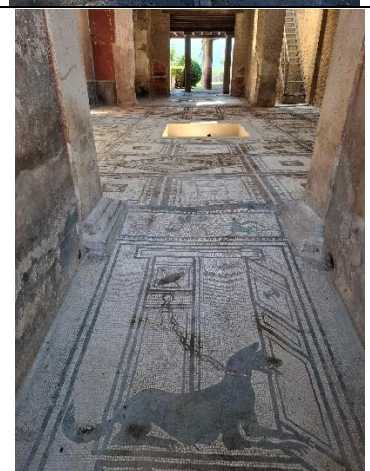
Na een vertraagde vlucht met Transavia arriveerden we in hotel Potenza, centraal gelegen aan het levendige Piazza Garibaldi. De eerste dag stond volledig in het teken van Pompeï. Wat direct opvalt: de omvang. De stad beslaat negen sectoren en was ooit de thuisbasis van ongeveer 20.000 inwoners. De verwoestende mix van as en gas van 500°C doodde naar schatting 16.000 mensen in luttele seconden. Toch is er veel bewaard gebleven: fresco's, straten, villa's, bakkersovens en amforen getuigen van een levendig en goed georganiseerd stadsleven. Wel erg druk daar met bezoekers.

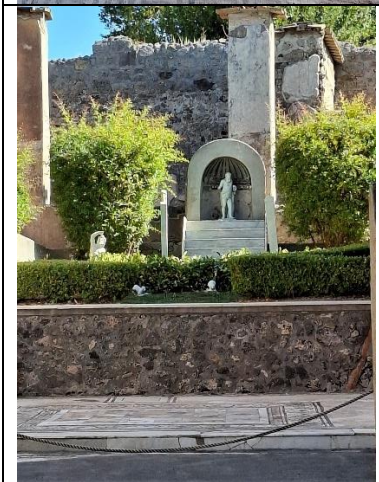
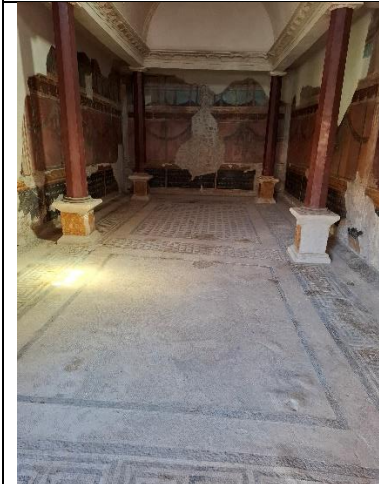
Terug naar Pompeï

Op dag drie keerden we weer terug naar Pompeï. De stad is zó uitgestrekt dat je er met gemak een week kunt rondlopen. We verdiepten ons in de infrastructuur: geplaveide straten, riolering, thermen en markten. Elk detail vertelt iets over het dagelijks leven in de Romeinse tijd.

Foto impressie Pompeï

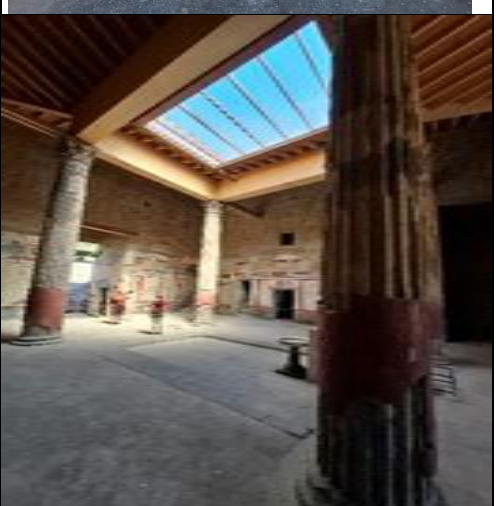
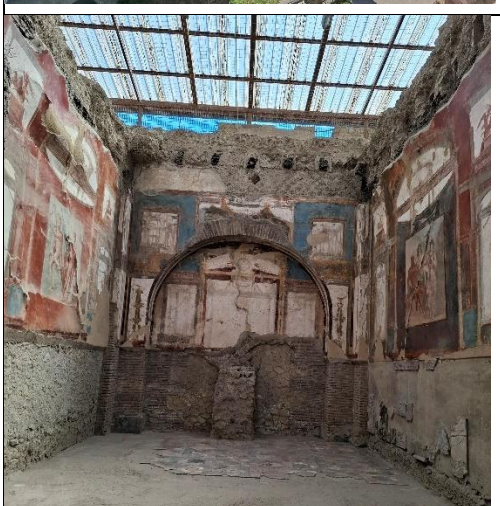
Herculaneum: verfijning en ook grote tragedie

Dag twee bracht ons naar Herculaneum, een kleinere maar veel rijkere stad dan Pompeï. Hier vonden we de beter gebouwde luxueuze villa's, kleurrijke fresco's en zelfs houten meubels — uitzonderlijk goed geconserveerd. En ook een klein interessant museum ernaast. Sommige gebouwen hebben hun bovenverdieping behouden, en in de voormalige vluchtgangen liggen nog skeletten van bewoners die de ramp niet konden ontvluchten. Herculaneum is een droom voor archeologen: compact, rijk en aangrijpend.

Omdat Herculaneum werd bedekt door een dikke laag vulkanisch materiaal, waaronder modder en as, die de stad luchtdicht afsloten, zijn de skeletten zo goed bewaard gebleven.

Dit zorgde voor een uitzonderlijke conservering van de gebouwen, fresco's, meubels.

Foto impressie Herculaneum

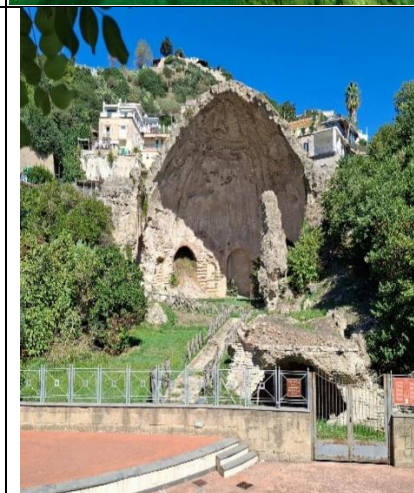
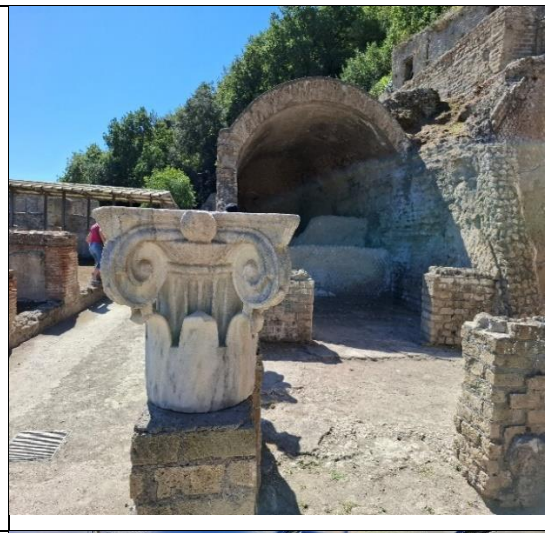

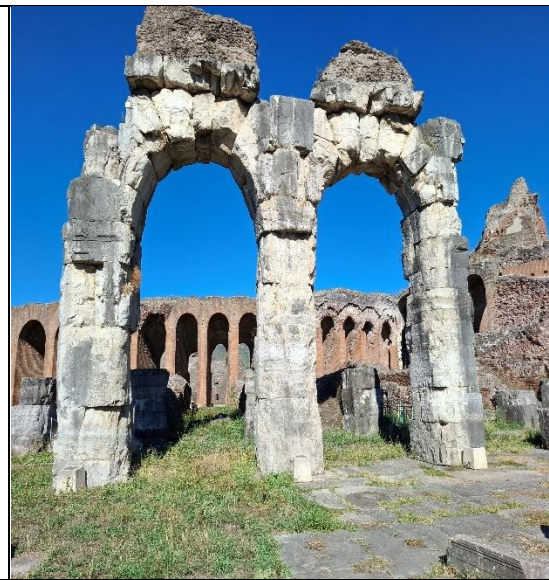
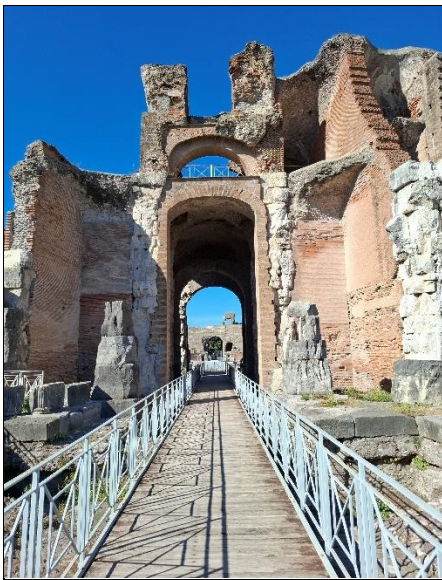
Campi Flegrei, onderwaterpaleizen bij Baia en gladiatorenschool in Capua

Dag vijf was een archeologische achtbaan. We begonnen bij het oude en goed bewaarde badhuis van Campi Flegrei, alwaar meesterverteller Wiel ons inwijdde in de bad rituelen van de Romeinen in die tijd. Ook Campi Flegrei is uitzonderlijk goed bewaard gebleven, maar minder bekend bij de toeristen. Daarna maakten wij een unieke tocht met een spiegelboot in Baia, waarbij we keizerlijke verblijven onder water konden bewonderen. Helaas waren er geen mozaïeken te bewonderen zoals de reclamefolders aangaven. De spiegelboot zelf was te vol geboekt waardoor wij allen moeten staan en de vertaling aanvankelijk enkel in het Italiaans werd gegeven. Een misser van de inhalige organisator.

's Middags reisden we naar het oude Capua. Romeins Capua stond bekend als een van de rijkste en machtigste steden van Italië buiten Rome, beroemd om zijn amfitheater, gladiatorenschool en strategische ligging aan de Via Appia.

Amfitheater, na het Colosseum in Rome is dit het grootste amfitheater van Italië. Hier werden gladiatorengevechten gehouden en het wordt vaak geassocieerd met de legendarische Spartacus, die hier zijn opstand begon. Capua huisvestte een beroemde gladiatorenschool (ludus), waar Spartacus en andere gladiatoren werden getraind voordat ze in 73 v.Chr. in opstand kwamen tegen Rome. Vooral de ondergrondse ruimtes maakten diepe indruk.

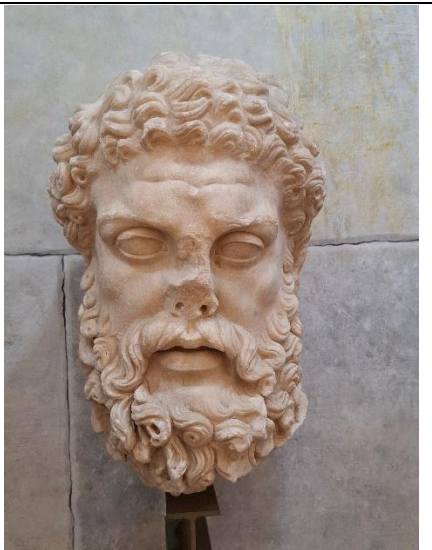
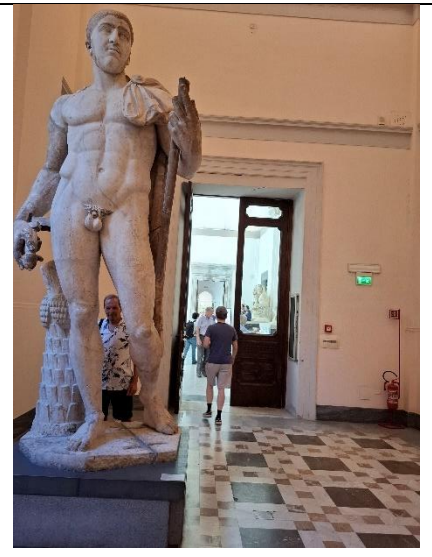
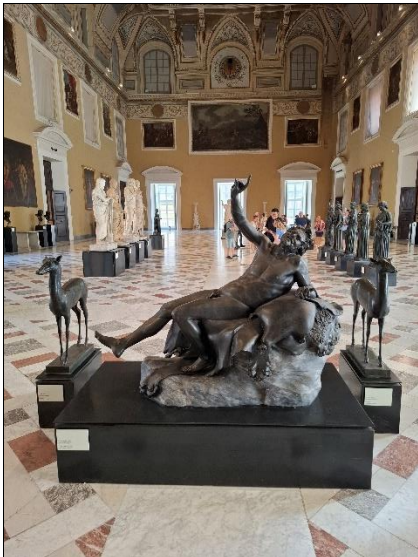

Het schitterende Capua met zijn fraaie ondergrondse gangenstelsel

Napels en het Nationaal Archeologisch Museum

Ook bezochten wij het Nationaal Archeologisch Museum, dat een van de rijkste collecties ter wereld herbergt. Tienduizenden objecten, verdeeld over meer dan vijftien thematische zalen, tonen Romeinse en Griekse kunst in al haar pracht. Veel vondsten komen uit Pompeï en Herculaneum, waardoor het museum een perfecte aanvulling is op de eerdere veldbezoeken.

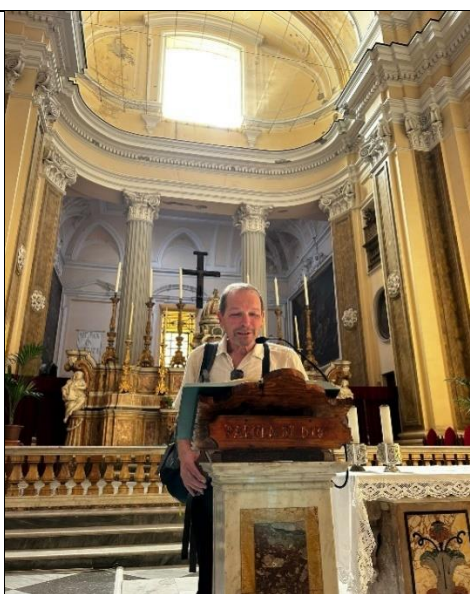
Impressie Museo Archeologico Nazionale di Napoli

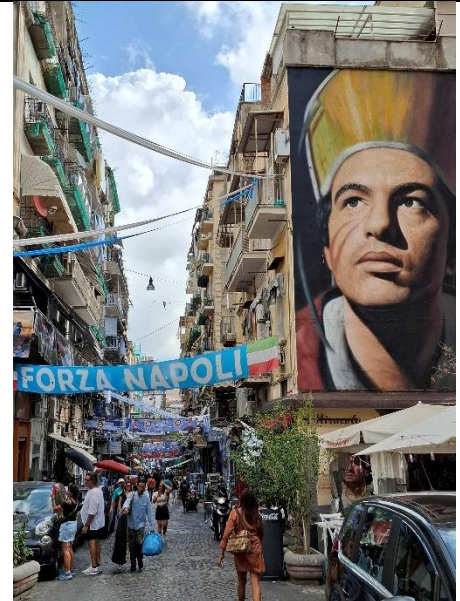
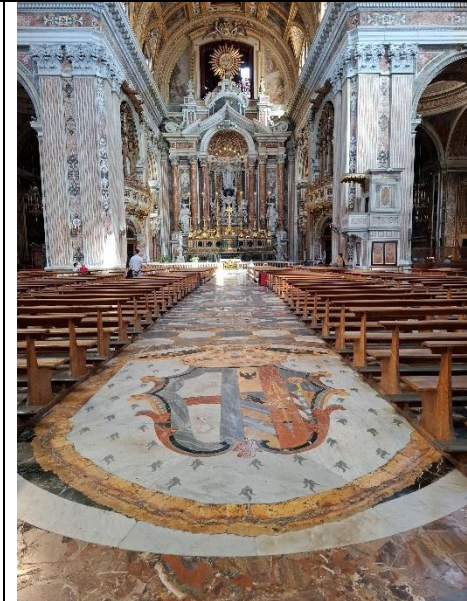

La bella Napoli

Ook hebben we erg genoten van de sfeervolle stadswandeling welke was uitgezet door reisgenoten Mariette en Henk Kroon en welke ons door meer onbekende doch leuke wijken van Napels leidde en ook bezochten wij het grote fort Castel Sant'Elmo uit de 16^e eeuw. Het fort is gelegen op het hoogste punt van Napels, de Vomeroheuvel, waardoor het een uitstekend verdedigingspunt was.

Napels telt bijna 500 kerken — vaak rijk gedecoreerd — en biedt een levendige mix van cultuur, gastronomie en straatleven. En natuurlijk een hoofdrol voor don Diego Armando Maradona. Alles ligt op loopafstand, wat de stad extra toegankelijk maakt. Ook de grote *Cattedrale di Santa Maria Assunta* of *Cattedrale di San Gennaro* met de mooie crypte is zeer de moeite waard.

Afscheid van la bella Napoli

De laatste ochtend was vrij te besteden. Sommigen maakten nog een wandeling door de stad en Anderen gingen nog even shoppen voordat we 's middags terugvlogen naar Nederland.

De combinatie van archeologische pracht van Pompeï, Herculaneum, Baia, Campi Flegrei en Capua, samen met de Napolitaanse gezelligheid en heerlijke trattoria's maakte deze reis tot een groot succes. Aan het weer heeft het ook niet gelegen met alle dagen temperaturen van 30 tot 36 graden, goed voor de horeca. We genieten nog steeds na.

Dank aan organisatoren Leo van Sister en Armand Simonis voor het zorgvuldig samengestelde programma. De vraag die nu op ieders lippen brandt: *waar brengt de VvA archeologiereis ons in 2026?*